

31995R2988

1995.12.23.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

L 312/1

A TANÁCS 2988/95/EK, EURATOM RENDELETE
(1995. december 18.)
az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 235. cikkére,

tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 203. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára ⁽¹⁾,

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽²⁾,

mivel az Európai Közösségek általános költségvetését saját forrásokból finanszírozzák, és a Bizottság hajtja végre a jóváhagyott előirányzatok keretei között, a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban; mivel a Bizottság a tagállamokkal szorososan együttműködve látja el e feladatát;

mivel a Közösség kiadásainak több mint fele a tagállamokon keresztül kerül kifizetésre a kedvezményezettek felé;

mivel az erre a decentralizált igazgatásra és az ellenőrző rendszerekre vonatkozó részletek a vonatkozó közösségi politikák alapján különböző részletes rendelkezések tárgyát képezik; mivel ugyanakkor a Közösségek pénzügyi érdekeire nézve hátrányos jogszabályokat minden területen fel kell számolni;

mivel a Közösségek pénzügyi érdekei ellen irányuló csalásokkal szembeni küzdelem eredményessé tétele érdekében a közösségi politikák által érintett összes területen egységes jogi keretet kell meghatározni;

mivel a szabálytalan magatartásról és az ahhoz kapcsolódó közigazgatási intézkedésekről és szankciókról a jelen rendelettel összhangban az ágazati szabályok rendelkeznek;

mivel a fent említett magatartás magában foglalja az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló egyezményben meghatározott csalárd gyakorlatot;

mivel a Közösség közigazgatási szankcióinak megfelelő védelemben kell részesíteniük az említett érdekeket; mivel ezen szankciók vonatkozásában általános szabályok meghatározására van szükség;

mivel a közösségi jog meghatározta a közös agrárpolitika keretében alkalmazható közigazgatási szankciókat; mivel ilyen szankciókat más területeken is meg kell állapítani;

mivel a közös agrárpolitika céljainak elérését szolgáló közösségi intézkedések és szankciók a támogatási rendszerek szerves részét képezik; mivel ezek saját céljaikat követik, amelyek nem érintik a gazdasági szereplők magatartásának a tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságai által büntetőjogi szempontból történő értékelését; mivel a szóban forgó intézkedések és szankciók hatékonyságát a közösségi szabályok közvetlen hatályával és a közösségi intézkedések teljes körű alkalmazásával lehet biztosítani, amennyiben a megelőző intézkedések elfogadása nem tette lehetővé e cél elérését;

mivel a méltányosság és az arányosság elve alapján, továbbá a *ne bis in idem* elv szellemében, a közösségi vívmányok és az e rendelet hatálybalépésekor érvényes egyedi közösségi szabályok tiszteletben tartásával megfelelő rendelkezéseket kell elfogadni annak érdekében, hogy megakadályozható legyen a közösségi pénzügyi szankciók és a nemzeti büntetőjogi szankciók ugyanazon személyekre ugyanazon okokból való kiszabása;

⁽¹⁾ HL C 216., 1994.8.6., 11. o.

⁽²⁾ HL C 89., 1995.4.10., 83. o., valamint az 1995. november 30-án kinyilvánított vélemény (még nem jelent meg a Hivatalos Lapban).

mivel e rendelet alkalmazásában a büntető eljárás akkor tekinthető befejezettnek, amikor a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság és az érintett személy megállapodásra jutnak;

mivel ezt a rendeletet a tagállamok büntetőjogának tiszteletben tartásával kell alkalmazni;

mivel a közösségi jog azt a kötelezettséget rója a Bizottságra és a tagállamokra, hogy ellenőrizzék, hogy a közösségi költségvetési források a megjelölt céloknak megfelelően kerülnek felhasználásra; mivel szükség van arra, hogy egységes szabályok egészítsék ki a jelenlegi rendelkezéseket;

mivel a szerződések nem rendelkeznek azokról az egyedi hatáskörökről, amelyek az ellenőrzések, intézkedések és szankciók horizontális alkalmazására vonatkozó anyagi jogszabályok elfogadásához szükségesek, tekintettel a Közösségek pénzügyi érdekeinek védelmére; mivel ennélfogva az EK-Szerződés 235. cikkéhez és az EURATOM-Szerződés 203. cikke az irányadó;

mivel a helyszíni ellenőrzésekkel és vizsgálatokkal kapcsolatos kiegészítő általános rendelkezések elfogadására egy későbbi időpontban kerül sor,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. CÍM

Általános elvek

1. cikk

(1) Az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelme céljából a közösségi joggal kapcsolatos szabálytalanságok esetére egy keretszabályozás kialakítására kerül sor az egységes ellenőrzések, a közigazgatási intézkedések, továbbá szankciók tekintetében.

(2) Szabálytalanság a közösségi jog valamely rendelkezésének egy gazdasági szereplő általi, annak cselekménye vagy mulasztása útján történő megsértése, amelynek eredményeként a Közösségek általános költségvetése vagy a Közösségek által kezelt költségvetések kárt szenvednek vagy szenvednének, akár közvetlenül a Közösségek nevében beszedett saját forrásokból származó bevétel csökkenése vagy kiesése révén, akár indokolatlan kiadási tételek miatt.

2. cikk

(1) Szükség esetén ellenőrzések, közigazgatási intézkedések és szankciók kerülnek bevezetésre a közösségi jog megfelelő

alkalmazása érdekében. Ezeknek hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük, hogy biztosíthatassák a Közösségek pénzügyi érdekeinek megfelelő védelmét.

(2) Semmilyen közigazgatási szankció nem alkalmazható, ha a szabálytalanságot megelőzően közösségi jogi rendelkezés nem rendelkezett arról. A közösségi jogszabályba foglalt, közigazgatási szankciót tartalmazó rendelkezések későbbi módosítása esetén a kevésbé szigorú rendelkezéseket kell alkalmazni visszaható hatállyal.

(3) A közösségi jog meghatározza azon közigazgatási intézkedések és szankciók természetét és alkalmazási körét, amelyek a szóban forgó szabályok megfelelő alkalmazásához szükségesek, figyelembe véve a szabálytalanság jellegét és súlyát, a nyújtott vagy szerzett előnyt és a felelősség mértékét.

(4) Figyelemmel az alkalmazandó közösségi jogra, a közösségi ellenőrzések, intézkedések és szankciók alkalmazásának eljárására nézve a tagállamok jogszabályai az irányadók.

3. cikk

(1) Az eljárás elévülési ideje az 1. cikk (1) bekezdésében említett szabálytalanság elkövetését követő négy év. Mindazonáltal az ágazati szabályok ennél rövidebb, de legalább három éves időszakot is előírhatnak.

Folyamatos vagy ismételt szabálytalanságok esetében az elévülési idő azon a napon kezdődik, amikor a szabálytalanság megszűnt. Többéves programok esetében az elévülési idő minden esetben addig tart, amíg a program véglegesen le nem zárult.

A hatáskörrel rendelkező hatóságnak a szabálytalansággal kapcsolatos bármely vizsgálata vagy eljárása, amelyről az érintett személyt tájékoztatták, megszakítja az elévülést. A megszakadást kiváltó cselekményt követően az elévülés újratekintődik.

Az elévülés mindazonáltal legkésőbb az elévülési idő kétszeresének megfelelő időszak utolsó napján bekövetkezik, ha a hatáskörrel rendelkező hatóság ezalatt nem szabott ki szankciót, kivéve, ha a közigazgatási eljárást a 6. cikk (1) bekezdésének megfelelően felfüggesztették.

(2) A közigazgatási szankciót megállapító határozat végrehajtására nyitva álló időszak három év. Ez az időszak a határozat jogerőssé válásának napján kezdődik.

A megszakítás és felfüggesztés eseteire nézve a nemzeti jogszabályok vonatkozó rendelkezései irányadók.

(3) A tagállamok fenntartják maguknak a lehetőséget, hogy az (1), illetve (2) bekezdésben előírtnál hosszabb időszakot alkalmazzanak.

II. CÍM

Közigazgatási intézkedések és szankciók

4. cikk

(1) Főszabályként minden szabálytalanság a jogtalanul megszerzett előny elvonását vonja maga után:

- tartozás tárgyát képező vagy jogtalanul kapott összegek utáni fizetési vagy visszafizetési kötelezettség formájában,
- az előny iránti kérelemhez vagy előleg fizetésekor nyújtott biztosíték teljes vagy részleges elvesztésével.

(2) Az (1) bekezdésben említett intézkedések alkalmazása a megszerzett előny, valamint – megfelelő rendelkezés esetében – az általán alapján meghatározható kamat elvonására korlátozódik.

(3) Azok a cselekmények, amelyekről megállapítható, hogy céljuk az adott ügyben alkalmazandó közösségi jog célkitűzéseivel ellentétes előnyszerzés azáltal, hogy mesterséges módon teremtik meg az előny megszerzéséhez szükséges feltételeket, az előny megszerzésének megghiúsulását vagy annak elvonását eredményezik.

(4) Az e cikkben előírt intézkedések nem minősülnek szankciónak.

5. cikk

(1) A szándékosan elkövetett vagy gondatlanságból okozott szabálytalanságok a következő közigazgatási szankciók kiszabását vonhatják maguk után:

- a) közigazgatási bírság fizetése;
- b) olyan összeg megfizetése, amely a jogtalanul szerzett vagy kicsalt összeget – adott esetben kamataival együtt – meghaladja; ez a többletösszeg az egyedi szabályokban megállapított százalékkénteknek megfelelően kerül meghatározásra, és ez nem haladhatja meg a visszatartó hatáshoz feltétlenül szükséges szintet;
- c) a közösségi szabályok által nyújtott előny teljes vagy részleges megvonása, még akkor is, ha a gazdasági szereplő a szóban forgó előnynek csupán egy részében részesült jogosulatlanul;
- d) az előnyből való kizárás vagy annak megvonása a szabálytalanságot követő időszak vonatkozásában;
- e) a közösségi támogatási rendszerben való részvételhez szükséges jóváhagyás vagy elismerés ideiglenes megvonása;
- f) a szabályokban rögzített feltételek teljesülését célzó biztosíték vagy letét elvesztése, vagy a jogtalanul elengedett biztosíték összegének visszafizetése;

g) egyéb, tisztán gazdasági jellegű szankciók, amelyek természetüket és alkalmazási körüket tekintve egyenértékűek az érintett ágazatok konkrét követelményeinek fényében a Tanács által a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörökkel összhangban a Tanács által elfogadott ágazati szabályokban előírtakkal.

(2) A jelen rendelet hatálybalépésekor érvényben lévő ágazati szabályokban rögzített rendelkezések sérelme nélkül egyéb szabálytalanságok csak azokat az (1) bekezdésben felsorolt, büntetőjogi szankcióval nem egyenértékű szankciókat vonhatnak maguk után, amennyiben az ilyen szankciók elengedhetetlenek a szabályok helyes alkalmazásának biztosításában.

6. cikk

(1) A jelen rendelet hatálybalépésekor érvényben lévő ágazati szabályok alapján elfogadott közösségi közigazgatási intézkedések és szankciók sérelme nélkül a pénzbeli szankciók, mint például közigazgatási bírságok kiszabása a hatáskörrel rendelkező hatóság határozatával felfüggeszthetők, amennyiben büntetőeljárást indítottak az érintett személlyel szemben ugyanazon tények vonatkozásában. A közigazgatási eljárás felfüggesztése megszakítja a 3. cikkben meghatározott elévülési időt.

(2) Ha a büntetőeljárás nem folytatódik, a felfüggesztett közigazgatási eljárás folytatódik.

(3) Amikor a büntetőeljárás lezárul, a felfüggesztett közigazgatási eljárás folytatódik, hacsak ezt általános jogelvek ki nem zárják.

(4) Ahol a közigazgatási eljárás folytatódik, a hatóság biztosítja, hogy olyan - legalább a közösségi szabályozásban előírttal egyenértékű - szankciót szabjanak ki, amely figyelembe veheti az igazságszolgáltatási hatóság által kiszabott bármely büntetést ugyanazon személlyel szemben és ugyanazon tényállás vonatkozásában.

(5) Az (1)-(4) bekezdések nem vonatkoznak azokra a pénzbeli szankciókra, amelyek szerves részét képezik pénzügyi támogatási rendszereknek, és minden büntetőjogi szankciótól függetlenül alkalmazhatók, ha és amennyiben nem egyenértékűek az ilyen büntetésekkel.

7. cikk

A közösségi közigazgatási intézkedések és szankciók alkalmazhatók az (1) bekezdésben hivatkozott, a szabálytalanságot elkövető gazdasági szereplőkkel, azaz természetes és jogi személyekkel, valamint egyéb, a nemzeti jogszabályok által jogképesnek nyilvánított jogalanyokkal szemben. Azokkal a személyekkel szemben is alkalmazhatók, akik vagy amelyek részt vettek szabálytalanság elkövetésében, vagy felelősséggel tartoznak a szabálytalanságért, illetve biztosítaniuk kell, hogy azt ne kövessék el.

III. CÍM

Ellenőrzések

8. cikk

(1) A nemzeti jogszabályokkal, rendeletekkel és közigazgatási rendelkezésekkel összhangban a tagállamok hozzák a Közösség pénzügyi érdekeit érintő tranzakciók jogszerűségének és hatékonyságának biztosításához szükséges intézkedéseket.

(2) Az ellenőrzésekre vonatkozó intézkedéseknek meg kell felelniük az egyes ágazatok sajátos természetének, és arányban kell állniuk a kitűzött célokkal. Figyelembe kell venniük a tagállamokban fennálló közigazgatási gyakorlatot és struktúrákat, továbbá úgy kell meghatározni őket, hogy ne eredményezzenek túlzott mértékű gazdasági kényszert, vagy ne járjanak túl nagy közigazgatási költséggel.

A tagállamok által a helyszínen végrehajtandó ellenőrzések és vizsgálatok jellegét és gyakoriságát, valamint eljárási rendjüket a szükséges mértékben az ágazati szabályokban határozzák meg, oly módon, hogy a vonatkozó szabályok egységes és eredményes alkalmazását biztosítsák, és különösen oly módon, hogy meggátolják és felfedjék a szabálytalanságokat.

(3) Az ágazati szabályok magukban foglalják azokat a rendelkezéseket, amelyek szükségesek az egységes ellenőrzések biztosításához az eljárások és az ellenőrzési módszerek összehangolása révén.

9. cikk

(1) A tagállamok által a nemzeti jogszabályoknak, rendeleteknek és közigazgatási rendelkezéseknek megfelelően lefolytatott ellen-

őrzések sérelme nélkül és a közösségi intézmények által az EK-Szerződésnek, és különösen annak 188c. cikkének megfelelően lefolytatott ellenőrzések sérelme nélkül a Bizottság saját hatáskörében ellenőrzéseket végeztet:

- a) a közigazgatási gyakorlat és a közösségi szabályozás összhangjáról;
- b) a szükséges igazoló dokumentumok meglétéről és azoknak az 1. cikkben említett közösségi bevételekkel és kiadásokkal való összhangjáról;
- c) a körülményekről, amelyek között a szóban forgó pénzügyi tranzakciókat végrehajtják és ellenőrzik.

(2) Ezenkívül a Bizottság helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat végezhet az ágazati szabályokban rögzített feltételek mellett.

Ennek megfelelően, az ilyen ellenőrzések és vizsgálatok lefolytatását megelőzően és összhangban a hatályos szabályokkal, a Bizottság tájékoztatja az érintett tagállamot, hogy megkaphassa a szükséges segítséget.

10. cikk

További, a helyszíni ellenőrzésekkel és vizsgálatokkal kapcsolatos általános rendelkezések elfogadására a későbbiekben kerül sor, az EK-Szerződés 235. cikkében és az EURATOM-Szerződés 203. cikkében meghatározott eljárásoknak megfelelően.

11. cikk

Ez a rendelet az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* való közzétételét követő harmadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 1995. december 18-án.

a Tanács részéről

az elnök

J. BORRELL FONTELLES